ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 21.5.2024
COM(2024) 209 final

2024/0114 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης όσον αφορά την απόφαση των συμμετεχόντων στον διακανονισμό περί των εξαγωγικών πιστώσεων οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης να επικαιροποιήσουν ορισμένες ρήτρες λήξης ισχύος στο πλαίσιο της τομεακής συμφωνίας σχετικά με τις εξαγωγικές πιστώσεις για την κλιματική αλλαγή

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης για την αλλαγή της ημερομηνίας δύο ρητρών λήξης ισχύος, όσον αφορά τις κατηγορίες έργων Ζ και Θ, αντίστοιχα, της τομεακής συμφωνίας σχετικά με τις εξαγωγικές πιστώσεις για την κλιματική αλλαγή (στο εξής: CCSU) του διακανονισμού στον τομέα των εξαγωγικών πιστώσεων οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης (στο εξής: διακανονισμός).

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Ο διακανονισμός

Ο διακανονισμός αποτελεί «συμφωνία κυρίων» μεταξύ της ΕΕ, των ΗΠΑ, του Καναδά, της Ιαπωνίας, της Κορέας, της Νορβηγίας, της Ελβετίας, της Αυστραλίας, της Νέας Ζηλανδίας, της Τουρκίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία παρέχει το πλαίσιο για την ορθή χρήση των εξαγωγικών πιστώσεων οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι καθορίζει κανόνες που αποσκοπούν στην κατάργηση των επιδοτήσεων και των στρεβλώσεων του εμπορίου που σχετίζονται με εξαγωγικές πιστώσεις οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης. Ο διακανονισμός άρχισε να ισχύει τον Απρίλιο του 1978, έχει αόριστη διάρκεια και, παρόλο που τυγχάνει της διοικητικής στήριξης της Γραμματείας του ΟΟΣΑ, δεν αποτελεί πράξη του ΟΟΣΑ[1].

Ο διακανονισμός υπόκειται σε τακτικές επικαιροποιήσεις, λαμβανομένων υπόψη των εξελίξεων στις αγορές και στις πολιτικές που επηρεάζουν την παροχή εξαγωγικών πιστώσεων οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης. Ο διακανονισμός έχει μεταφερθεί στα εθνικά δίκαια και, ως εκ τούτου, έχει καταστεί νομικά δεσμευτικός στην ΕΕ δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1233/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[2]. Οι αναθεωρήσεις των όρων και των προϋποθέσεων του διακανονισμού ενσωματώνονται στο δίκαιο της ΕΕ μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1233/2011.

Η CCSU αποτελεί παράρτημα του διακανονισμού, το οποίο προβλέπει πιο ευέλικτες μέγιστες προθεσμίες αποπληρωμής για τα φιλικά προς το κλίμα έργα ώστε να δοθούν κίνητρα για τη χρηματοδότησή τους, και αποσκοπεί στο να παράσχει επαρκείς χρηματοδοτικούς όρους και προϋποθέσεις για έργα σε επιλεγμένους τομείς που θεωρείται ότι συμβάλλουν σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, όπως η ανανεώσιμη ενέργεια, η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τα έργα υψηλής ενεργειακής απόδοσης, η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, καθώς και τα υδρολογικά έργα.

2.2. Οι συμμετέχοντες στον διακανονισμό

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκπροσωπεί την Ένωση στις συναντήσεις των συμμετεχόντων στον διακανονισμό (στο εξής: συμμετέχοντες), καθώς και στις γραπτές διαδικασίες λήψης αποφάσεων από τους συμμετέχοντες. Οι αποφάσεις για όλες τις τροποποιήσεις του διακανονισμού λαμβάνονται με συναίνεση.

---

[1] Όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της σύμβασης για τον ΟΟΣΑ.

[2] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1233/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, για την εφαρμογή ορισμένων κατευθυντήριων γραμμών στον τομέα των εξαγωγικών πιστώσεων οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης και την κατάργηση των αποφάσεων 2001/76/ΕΚ και 2001/77/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 326 της 8.12.2011, σ. 45).

2.3. Η προς έκδοση πράξη των συμμετεχόντων

Το 2023 οι συμμετέχοντες πρόσθεσαν στη CCSU ορισμένες νέες κατηγορίες έργων που θα μπορούσαν να λάβουν στήριξη σύμφωνα με τους όρους της. Για δύο από αυτές, τις κατηγορίες έργων Ζ (παραγωγή με χαμηλές εκπομπές) και Θ (ορυκτά και μεταλλεύματα καθαρής ενέργειας), συμφωνήθηκε ότι η δυνατότητα στήριξης συναλλαγών σε αυτές τις κατηγορίες βάσει των δυνατοτήτων ευελιξίας της CCSU θα αξιολογείται κατά περίπτωση, διότι δεν ήταν δυνατόν να συμφωνηθούν κριτήρια για τον καθορισμό των εν λόγω κατηγοριών έργων, ιδίως δεδομένου ότι δεν υπήρχαν διαθέσιμα διεθνώς συμφωνημένα κριτήρια. Επιπλέον, με σκοπό να δοθούν κίνητρα στους συμμετέχοντες να συμφωνήσουν σχετικά με τα κριτήρια, συμπεριλήφθηκαν ρήτρες λήξης ισχύος και για τις δύο κατηγορίες έργων, ως εξής: «Μετά τις 30 Ιουνίου 2024, αυτή η κατηγορία έργων θα διακοπεί, εκτός εάν οι συμμετέχοντες συμφωνήσουν διαφορετικά. Ταυτόχρονα, οι συμμετέχοντες θα επανεξετάσουν τα διεθνή πρότυπα που θα έχουν αναπτυχθεί μέχρι τότε και θα αποφασίσουν αν θα τα ενσωματώσουν σε αυτήν την καταχώριση.»

Μολονότι δεν έχουν συμφωνηθεί κριτήρια και δεν έχουν υποστηριχθεί έργα στο πλαίσιο αυτών των δύο κατηγοριών έργων, είναι προς το συμφέρον της ΕΕ να διατηρηθεί η δυνατότητα έγκρισης μεμονωμένων έργων στο πλαίσιο αυτών των κατηγοριών έργων, για την περίπτωση που προκύψουν, και να δοθεί περισσότερος χρόνος για την ανάπτυξη σχετικών κριτηρίων σε άλλα διεθνή φόρουμ. Όλοι οι άλλοι συμμετέχοντες έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για τη συνέχιση και των δύο κατηγοριών, είτε ως νέα ρήτρα λήξης ισχύος είτε ως ρήτρα επανεξέτασης.

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να υποστηρίξει την τροποποίηση του διακανονισμού ώστε να συμπεριληφθεί νέα ρήτρα λήξης ισχύος τουλάχιστον έως τις 30 Ιουνίου 2026. Άλλοι συμμετέχοντες μπορούν να προτείνουν τη μετάβαση σε ρήτρα επανεξέτασης ή τη θέσπιση μεγαλύτερης διάρκειας ισχύος, πρόταση η οποία θα μπορούσε επίσης να γίνει αποδεκτή.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας».

Η έννοια των «πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εκάστοτε όργανο. Περιλαμβάνει επίσης πράξεις που δεν έχουν μεν δεσμευτική ισχύ βάσει του διεθνούς δικαίου, αλλά «επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης»[3].

[3] Απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Η προς έκδοση πράξη επηρεάζει καθοριστικά το περιεχόμενο της νομοθεσίας της ΕΕ και, συγκεκριμένα, τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1233/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, για την εφαρμογή ορισμένων κατευθυντήριων γραμμών στον τομέα των εξαγωγικών πιστώσεων οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης και την κατάργηση των αποφάσεων 2001/76/ΕΚ και 2001/77/ΕΚ του Συμβουλίου. Αυτό οφείλεται στο ότι το άρθρο 2 αυτού του κανονισμού ορίζει ότι «[η] Επιτροπή εκδίδει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 3 για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙ, ως αποτέλεσμα τροποποιήσεων των κατευθυντήριων γραμμών που συμφωνήθηκαν από τους συμμετέχοντες στον διακανονισμό». Αυτό περιλαμβάνει τροποποιήσεις των παραρτημάτων του διακανονισμού.

Επομένως, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης αφορούν τις εξαγωγικές πιστώσεις, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής. Επομένως, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 207 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.3. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

Δεδομένου ότι η πράξη των Συμμετεχόντων θα τροποποιήσει τη CCSU, είναι σκόπιμο να δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* μετά την έκδοσή της.

6.

2024/0114 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης όσον αφορά την απόφαση των συμμετεχόντων στον διακανονισμό περί των εξαγωγικών πιστώσεων οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης να επικαιροποιήσουν ορισμένες ρήτρες λήξης ισχύος στο πλαίσιο της τομεακής συμφωνίας σχετικά με τις εξαγωγικές πιστώσεις για την κλιματική αλλαγή

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Οι κατευθυντήριες γραμμές που περιέχονται στον διακανονισμό για τις εξαγωγικές πιστώσεις οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης (στο εξής: διακανονισμός) έχουν μεταφερθεί στα εθνικά δίκαια και, ως εκ τούτου, έχουν καταστεί νομικά δεσμευτικές στην ΕΕ δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1233/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[4].

(2) Οι ρήτρες λήξης ισχύος για τις κατηγορίες έργων Ζ και Θ της τομεακής συμφωνίας του διακανονισμού σχετικά με τις εξαγωγικές πιστώσεις για την κλιματική αλλαγή (στο εξής: τομεακή συμφωνία για την κλιματική αλλαγή) θα λήξουν στις 30 Ιουνίου 2024.

(3) Είναι προς το συμφέρον της Ένωσης τα έργα αυτά να συνεχίσουν να ωφελούνται από τους ευνοϊκούς όρους της τομεακής συμφωνίας για την κλιματική αλλαγή, και να εξακολουθήσει να υφίσταται δυνατότητα επίτευξης συμφωνίας σχετικά με τα κριτήρια για τις εν λόγω κατηγορίες έργων. Για τον σκοπό αυτόν, η Ένωση θα πρέπει να υποστηρίξει την παράταση της ρήτρας λήξης ισχύος ή την αντικατάστασή της με ρήτρα επανεξέτασης, τουλάχιστον έως τις 30 Ιουνίου 2026.

(4) Ενδείκνυται να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης, διότι η προς έκδοση απόφαση των συμμετεχόντων στον διακανονισμό θα είναι δεσμευτική για την Ένωση και δύναται να επηρεάσει καθοριστικά το περιεχόμενο του ενωσιακού δικαίου, λόγω του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1233/2011,

[4] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1233/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, για την εφαρμογή ορισμένων κατευθυντήριων γραμμών στον τομέα των εξαγωγικών πιστώσεων οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης και την κατάργηση των αποφάσεων 2001/76/ΕΚ και 2001/77/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 326 της 8.12.2011, σ. 45) [στο εξής: κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1233/2011].

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η απόφαση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης μεταξύ των συμμετεχόντων στον διακανονισμό για τις εξαγωγικές πιστώσεις οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης καθορίζεται στο παράρτημα.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος